СПРАВКА ПО ЧЛ. 26, АЛ. 5 ОТ ЗАКОНА ЗА НОРМАТИВНИТЕ АКТОВЕ ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЯТА, ПОЛУЧЕНИ ПРИ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ, ПО ПРОЕКТА НА ПРОЕКТ НА ПОСТАНОВЛЕНИЕ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ТАРИФАТА ЗА ДЪРЖАВНИТЕ ТАКСИ, СЪБИРАНИ ОТ АГЕНЦИЯТА ПО ВПИСВАНИЯТА

Портал за обществени консултации и интернет страница на Министерството на правосъдието	Предложение	Приема/ не приема предложението	Мотиви
valnik	**1.** Съгласно чл. 73, ал. 1 от Наредба № Н-3 от 31.07.2020 г. за воденето, съхраняването и достъпа до Централния регистър на особените залози, издадена от министъра на правосъдието (обн., ДВ, бр. 71 от 11.08.2020 г., в сила от 1.01.2022 г.) удостоверенията се издават на хартиен носител или в електронна форма. С новия чл. 16м, ал. 1 от Тарифата се предлага за издаване на удостоверение на хартиен носител се заплаща такса в размер 10 лв. за първа страница и по 2 лв. за всяка следваща страница. Аналогично се предлага същата такса и за заверено копие на хартиен носител от електронен образ на заявление или приложения към него, както и за извършване на писмена справка. Това създава съществена неяснота. Следва да се има предвид, че в чл. 71, ал. 1 от Наредба № Н-3 справките в ЦРОЗ са безплатни. Наредбата не предвижда издаване на писмени справки на традиционен (хартиен) носител. При това положение или в предлаганата норма на чл. 16м, ал. 1 Тарифата думите „както и за извършване на писмена справка“ трябва да	Не се приема.	В чл. 24а, ал. 2 от Закона за особените залози справките са определени като писмени и устни. Справките, които се извършват от потребителите чрез електронната система на Централния регистър на особените залози, са безплатни. Същите могат да бъдат и разпечатани на хартиен носител от потребителя. За писмените справки, които се извършват от служител на агенция по вписванията в офис на агенцията, се дължи такса. В тази връзка не е необходимо изменение в Наредбата, след като това е посочено в чл. 24а ЗОЗ. Писмената справка предполага издаването ѝ на хартиен носител.

	отпаднат, или алтернативно – да се видоизменят текстовете на чл. 71 и 73 от Наредба № Н-3, като се уточнят видовете справки и се предвиди изрично, че писмена справка означава както такава в електронна форма, така и такава на традиционен носител. **2.** Също така неясен е и текстът на предлагания чл. 16м, ал. 2 от Тарифата, който урежда хипотезата на предоставяне на „оригинални електронни документи“. Съгласно чл. 3, т. 35 от Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО, във връзка с чл. 3, ал. 1 от Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги (ЗЕДЕУ, съответно § 1, т. 3 ДР на ГПК) „електронен документ“ е „всяко съдържание, съхранявано в електронна форма, по-специално текстови или звуков, визуален или аудио-визуален запис“. Ключов въпрос за разбирането на понятието е машинно четимият формат на електронния документ. В тази насока в чл. 184, ал. 1 ГПК се предвижда, че електронният документ може да бъде представен възпроизведен на хартиен носител като препис, заверен от страната, а при поискване страната е длъжна да представи документа на електронен носител. По	Приема се.	Отразено в текста на акт.

	аналогичен начин, в чл. 141 АПК е предвидено, че пред съда могат да бъдат представяни електронни документи, подписани с квалифициран електронен подпис, като не се уточнява конкретната форма, в която могат да бъдат възпроизведени. Тъй като по своята правна природа регистърното производство по ЗОЗ е административно, издаването на електронни документи в случая се уреждат от АПК, за което е предвиден обмен чрез Единния портал за достъп до електронни административни услуги. Това обхваща и предпоставките и правната форма на изявленията. Тъй като не съществува понятие „оригинален електронен документ“, целият текст остава неясен, което налага намерението да бъде точно определено: дали става въпрос за представяне на копие на електронния документ „възпроизведен на хартиен носител като препис“, или за представяне на копие от самия електронен документ на технически носител.		
	3. Предлаганите нови правила за публичност, съдържащи се в чл. 16о от Тарифата попадат в противоречие с нормите на ЗОЗ, предвиждащи публичност на ЦРОЗ. В чл. 24, ал. 2 от закона е предвидено, че всеки има право на свободен и безплатен достъп до базата данни, съставляваща регистъра, и до електронния образ на документите, въз основа на които са извършени вписванията и	Не се приема.	В чл. 25, ал. 5 от Закона за особените залози се предвижда предоставянето на специализирани услуги за автоматизиран достъп до регистъра. Чрез тази разпоредба се регламентира възможността на потребители да бъдат уведомявани за настъпили събития в ЦРОЗ по предоставени от същите критерии. По никакъв начин не се ограничава възможността на потребителите да извършват безплатни справки в регистъра по предвидените в законодателство критерии. В Наредбата се

	заличаванията. Тази формулировка е достатъчно точна и ясна. Същевременно, в чл. 16о определя като „специализирани услуги“ търсенето на данни по определени характеристики и серия от справки и визуализирането на самите партиди, които по своето същество съставляват видове справки. Понятието „специализирани услуги“ се споменава в чл. 25, ал. 5 ЗОЗ като основание за събиране на държавни такси, но не е определено в закона. Опит за такова определяне е направен в чл. 74, ал. 2-4 от Наредба № Н-3, но следва да се има предвид, че тези разпоредби на наредбата излизат извън обхвата на нормотворческата компетентност, определен изчерпателно в чл. 23 от закона. Ето защо, разпоредбите на чл. 16о трябва да отпаднат на основание чл. 15, ал. 1 от Закона за нормативните актове поради противоречие с чл. 24, ал. 2 от ЗОЗ. Като цяло, номенклатурата на описаните в Тарифата и Наредба № Н-3 услуги трябва да съответства точно на номенклатурата на услугите по Закона за особените залози, или алтернативно да бъде предвидена законова разпоредба, делегираща това правомощие на министъра на правосъдието.		конкретизират критериите, по които могат да се предоставят услугите за специализирания достъп, както и начина на предоставяне – абонамент. В този случай активната страна е информационната система на ЦРОЗ, която при възникване на събитие уведомява конкретните абонати. Т.е. това е услуга по зададени критерии, съответното лице заявило абонамент, да бъде уведомявано, като в разпоредбата на чл. 25, ал. 5 от ЗОЗ това е предвидено като платена услуга. За да се предвиди заплащането на съответна такса, е необходимо тя да бъде установена със Закон (чл. 60, ал. 1 от Конституцията на Република България). Законът е нормативен акт, който урежда първично или въз основа на Конституцията, обществени отношения, които се поддават на трайна уредба, според предмета или субектите в един или няколко института на правото или техни подразделения. В този смисъл Законът за особените залози няма за цел да урежда детайлно критериите, по които ще се предоставят **специализираните услуги**, а само ги предвижда. Не случайно е използвано множествено число, тъй като не се касае за една услуга, а за различни по вид услуги, които ще се предоставят по зададени критерии. Тази уредба е предмет на подзаконовата нормативна уредба, като в случая не се касае за излизане извън рамките на закона, а за нормативното обезпечаване на неговото практическо изпълнение.
	4. Като обща бележка следва да се посочи, че таксата за всички електронни услуги следва да бъде фиксирана, тъй като разходите за предоставянето им са едни и същи. Нещо повече, разходите за автоматизираното издаване на електронен документ от системата	Не се приема.	Размерът на таксите за разглеждане на заявленията в ЦРОЗ е определен по Методиката за определяне на разходоориентиран размер на таксите по чл. 7а на Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност и разходването им, приета с

	са практически близки до нула. Ако таксата е разходоориентирана трябва да е много ниска и независеща от обема на файла.		Постановление № 1 на Министерския съвет от 2012 г. По отношение на таксите за удостоверения, заверени копия на хартиен носител от електронен образ на заявление или приложения към него, както и за извършване на писмени справки, таксите за специализирани услуги чрез автоматизиран достъп до Централния регистър на особените залози по определени характеристики и таксите за абонамент за автоматизирано подаване на информация за вписвания, заличавания и обявявания в базата данни по чл. 22 от Закона за особените залози и за абонамент за автоматизирано подаване на информация за вписани обстоятелства, заличени вписвания и обявени актове по партидата на определен залогодател, размерът е определен при съобразяване с размера на таксите в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел, като се отчита организацията на работния и технологичния процес за извършването на услугите. При използване на Методиката за определяне на разходоориентиран размер на таксите са отчетени и допълнителни фактори, влияещи върху определянето на таксите, а именно: - оптимизирането на съществуващи и въвеждането на нови електронни услуги и справки, използването на които ще осигури на гражданите и бизнеса лесен достъп до предлаганата информация, както и икономия на време и средства; - при определянето на броя на предоставяните услуги, разходите за тяхното предоставяне, както респективно и на таксите, за тях са взети предвид измененията на ЗОЗ, които ще доведат до съществени бъдещи изменения в дейността на АВ.

			Себестойността на услугите е резултат само на математически изчисления.
danny.pencheva	Предвидените за изменение такси са неоправдано високи, което ще доведе до допълнителна финансова тежест за множество кредитополучатели, особено за малките такива като земеделски производители и дребни търговци. Таксите не съответстват на действителните разходи, направени за услугата и са в нарушение на принципа за осигуряване на реална достъпност на гражданите и бизнеса до публични услуги. Възможността за прилагане на по-ниската такса зависи от възможността за наемане на адвокат или заплащане на услуга по предоставяне на КЕП, която за обикновените потребители води до нови ненужни разходи.	Не се приема.	Размерът на таксите за разглеждане на заявленията в ЦРОЗ е определен по Методиката за определяне на разходоориентиран размер на таксите по чл. 7а на Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност и разходването им, приета с Постановление № 1 на Министерския съвет от 2012 г. По отношение на таксите за удостоверения, заверени копия на хартиен носител от електронен образ на заявление или приложения към него, както и за извършване на писмени справки, таксите за специализирани услуги чрез автоматизиран достъп до Централния регистър на особените залози по определени характеристики и таксите за абонамент за автоматизирано подаване на информация за вписвания, заличавания и обявявания в базата данни по чл. 22 от Закона за особените залози и за абонамент за автоматизирано подаване на информация за вписани обстоятелства, заличени вписвания и обявени актове по партидата на определен залогодател, размерът е определен при съобразяване с размера на таксите в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел, като се отчита организацията на работния и технологичния процес за извършването на услугите. При използване на Методиката за определяне на разходоориентиран размер на таксите са отчетени и допълнителни фактори, влияещи върху определянето на таксите, а именно: - оптимизирането на съществуващи и въвеждането на нови електронни услуги и справки, използването на които ще осигури на гражданите и бизнеса лесен

			достъп до предлаганата информация, както и икономия на време и средства; - при определянето на броя на предоставяните услуги, разходите за тяхното предоставяне, както респективно и на таксите за тях са взети предвид измененията на ЗОЗ, които ще доведат до съществени бъдещи изменения в дейността на АВ. Себестойността на услугите е резултат само на математически изчисления, на база на която са направени корекции за получаване на таксата за предоставяне на услугата. Допускания по отношения на разходите за извършване на услугите: Предоставянето на услуги от ЦРОЗ, съхранявани и поддържани от Агенцията ще е една от основните дейности на АВ, поради което дейността, както на регионалните служби по регистрация, така и на централно управление, оказва пряк или непряк ефект върху предоставянето на услугите; Годишните разходи (респ. годишният брой услуги) са заложени спрямо очаквани нива от 2022 г. и следващи. Средногодишните разходи са получени на базата на разчети от 2022 г., като сумата включва одобрения от МП бюджет за 2022 г. Разпределението на разходите по пера е средногодишно на база разчети. Изчисляване на себестойността на новите услуги: - Изчисляването на себестойността на новите услуги е извършено комплексно поради големия брой услуги, като голяма част от тях са напълно нови и са взаимосвързани. Само времето за тяхното извършване е определено за всяка услуга поотделно. Всички останали разходи (преки и непреки) са разпределени пропорционално поради невъзможност за тяхното разделяне към всяка конкретна услуга.

			- Направен е преглед на досегашните услуги и броя предоставени такива през последната приключила календарна година към м. 11.2022 г. Извършена е корелация между старите и новите услуги по отношение на естеството на предоставяната информация с оглед полезност на стари данни при прогнозиране на бъдещ брой предоставени услуги.